

Yol Kenarlarında Sık Sık Gördüğümüz Bir Kuş Tepeli Toygar

Tepeli toygarlar ülkemizin hemen her yerinde görülen kuşlardan biridir. Bu kuşlara yol kenarlarında, açık arazilerde, hatta şehir merkezlerinde rastlayabilirsiniz. Hızlı hızlı yürümelerinden ve başlarının tepesindeki kalkık duran tüylerden kolayca tanınırlar.

Tepeli toygarlar ülkemizdeki yerli kuşlardandır. Yaz aylarında çiftler halinde yaşarlar. Kış aylarındaysa diğer toygar türleriyle bir araya gelerek büyük sürüler oluştururlar. Kış ayları çok soğuk geçtiğinde yakın mesafedeki daha sıcak yerlere göç ederler. Ülkemizde çok iyi tanınırlar. Tepeli toygarlara ülkemizin farklı bölgelerinde farklı adlar verilir: Tibili, tito, tepelik gibi.

Tepeli toygarlar daha çok üzerinde bitki bulunmayan arazilerde dolaşır. Şehirlerde, tarlaların kenarlarında ve hatta toprak futbol sahası gibi alanlarda bile yaşayabilirler.

Tepeli toygarları en sık gördüğümüz yerlerin başında yol kenarları gelir. Tarım ürünleri taşıyan araçlardan dökülen buğday, arpa ve benzeri gıdalar tepeli toygarların ilgisini çeker. Onları yolun üzerinde bu yiyecekleri yerken görebilirsiniz.

Tepeli toygarlar yuvalarını yere yapar. Bu nedenle yuvaları tehlikelere açıktır. Tilki ya da benzeri bir hayvanın yuvasına yaklaştığını gören bir tepeli toygar kanadı kırıkmiş gibi davranabilir. Kanadını açarak yere sürter ve zıplayarak yuvadan uzaklaşır. Yaralı kuşu kolayca yakalayacağını düşünen tilki hemen kuşun peşinden gider. Tilki yaklaştığında biraz öteye uçarak tekrar yere konan tepeli toygar kanadı kırık taklidi yapmayı sürdürür. Bu şekilde tilkiyi adım adım uzaklaştırır. Yuvadan iyice uzaklaştıklarında da uçarak kaçar.

Alamy / Dijital İmaj

Alamy / Dijital İmaj

Tepeli toygarlar özellikle üreme döneminde böceklerle de beslenir.

Erkek tepeli toygarlar sık sık özel uçuşlar yaparak dişileri etkilemeye çalışır. Önce yerden yükselirler. Bu sırada özel bir ötüş sergilerler. Sonra çok yüksek bir noktaya çıkıp havada daireler çizerek ötmeye devam ederler. Bu davranışları sayesinde dişi tepeli toygarların ilgisini çekmenin dışında kendi üreme alanlarının sınırlarını da belirlemiş olurlar.

Tepeli toygarların kolay tanınan ısıksı sesleri vardır. Ötüşleri 5-10 saniyelik bölümlerden oluşur. Isıklıkla çalınan neşeli bir şarkıya benzer.

Tepeli toygarların seslerini dinlemek için aşağıdaki internet sitesini ziyaret edebilirsiniz. Sayfaya girdiğinizde filmin üzerindeki "Play" yazısına tıklayın.

http://www.avibirds.com/html/Crested_Lark.html

Bahtiyar Kurt